

schoolgids 2017-2018

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

SPECIAAL EN VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS VOOR
ZEER MOEILIK LERENDE EN
MEERVOUDIG GEHANDICAPTE LEERLINGEN

adres + route

Adressen

SO Mikado

Stiemensweg 175
6591 MD Gennep

T 0485 - 51 11 13
F 0485 - 51 87 52

VSO Mikado

Stiemensweg 44
6591 MD Gennep

info@mikadoschool.nl
www.mikadoschool.nl

Bestuursbureau Onderwijsgroep

Punt Speciaal

De Grote Loef 1
6581 JE Malden
T 024 - 2505335

info@puntspeciaal.nl
www.puntspeciaal.nl

Routebeschrijving

Openbaar vervoer

In de directe omgeving zijn twee NS-stations: Nijmegen en Boxmeer. Vanaf station Nijmegen vertrekt buslijn 83 in de regel om de vijf

minuten voor het hele en halve uur naar Gennep. Reistijd ongeveer 40 minuten.

Vanaf station Boxmeer vertrekt in de regel acht minuten over het hele uur een bus naar Gennep (lijn 23). Reistijd ongeveer 15 minuten. Uitstappen voor viaduct op Heijenseweg, linksaf Stiemensweg, zie vervolg vanaf punt 6.

Eigen vervoer

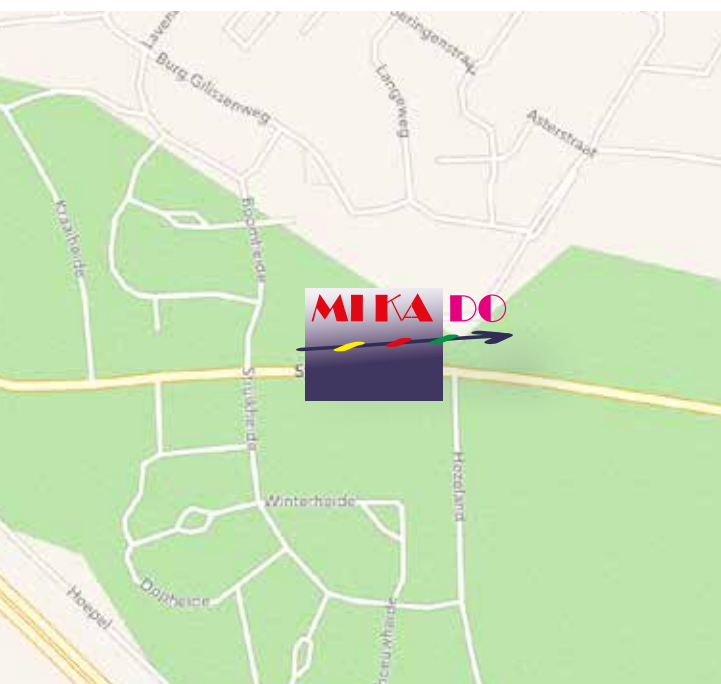
Komend vanuit noordelijke en westelijke richting

- 1 Snelweg A50 (Arnhem/Nijmegen/'s-Hertogenbosch) volgen tot knooppunt Ewijk, afslag Nijmegen/Venlo/Köln (A73).
- 2 Bij knooppunt Neerbosch afslag Venlo/Köln (vervolg A73).
- 3 Bij afslag Haps/Oeffelt/Mill A73 verlaten, richting Oeffelt aanhouden.
- 4 In Oeffelt, Gennep aanhouden, na de brug over de Maas eerste rotonde rechtdoor.
- 5 Bij de tweede rotonde 1e afslag richting Heijen (Heijenseweg).
- 6 Na ca. 900 meter vlak voor viaduct linksaf (Stiemensweg). Na 200 m. 'Mikado' SO-VSO. Rechts het parkeerterrein op voor SO Mikado; VSO Mikado bevindt zich aan de overzijde van de Stiemensweg op nummer 44.

Komend vanuit zuidelijke richting (Venlo)

Via A73 vanuit Venlo richting Nijmegen rijden.

- 1 Bij splitsing van autosnelwegen Rijksoverheid schuin rechts aanhouden naar A77/E31 volg aanwijzingen Gennep Köln.
- 2 Bij aansluiting Gennep draai rechts van A77/E31, verder op N271.
- 3 Bij afslag Gennep-De Groote Heeze-Hoogveld links afslaan naar Hoofdstraat.
- 4 Na 110 m. rechts afslaan; na 300 m. rechts afslaan naar Stiemensweg.
- 5 Na 200 m. rechts het parkeerterrein SO Mikado. VSO Mikado bevindt zich aan de andere kant van de Stiemensweg op nummer 44.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs; altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

voorwoord

Beste ouder(s), verzorger(s) en andere belangstellenden,

Voor u ligt de schoolgids 2017-2018 van SO-VSO Mikado.

Mikado is een school voor zeer moeilijk lerende leerlingen en leerlingen met een meervoudige beperking in de leeftijd van 4 tot 20 jaar. Het SO en het VSO hebben elk een eigen locatie.

In deze schoolgids vindt u nuttige en noodzakelijke informatie over onze school en ons onderwijs, waar we voor staan, wat we willen bereiken en hoe we dit gaan realiseren.

We proberen u de informatie zo volledig en overzichtelijk mogelijk te geven. Heeft u vragen, opmerkingen of suggesties, dan horen we dat graag.

Deze schoolgids is beschikbaar in een digitale en papieren versie.

Naast de schoolgids hebben we ook nog een kalender met daarop activiteiten en festiviteiten die plaats vinden in dit nieuwe schooljaar. Iedere ouder ontvangt zo'n kalender aan het begin van het schooljaar.

Wij staan aan het begin van een nieuw schooljaar, voor leerlingen en medewerkers.

Wij gaan er onze schouders weer onder zetten en wensen u en onze leerlingen een leerzaam en prettig jaar.

Namens alle medewerkers,

Jos Kersten

Directeur SO-VSO Mikado

Leeswijzer

Bij deze schoolgids hoort een aparte kalender met informatie over vakantie- en studiedagen-rooster en andere praktische informatie.

Op onze website www.mikadoschool.nl vindt u informatie over actuele zaken, onze nieuwsbrieven, de verschillende klassen en foto's.

Misschien geeft de gids niet op al uw vragen antwoord. U bent altijd van harte welkom voor een persoonlijk gesprek bij ons op school.

Waar *hij* staat bedoelen wij *hij én zij*. Waar we *ouders* schrijven bedoelen wij *ouders en verzorgers*.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

Mikado

Mikado in Gennep verzorgt speciaal onderwijs (SO) en voortgezet speciaal onderwijs (VSO) aan leerlingen met een verstandelijke of een meervoudige beperking. Binnen de school, bieden we ook zorg en onderwijs aan leerlingen met een verstandelijke beperking in combinatie met een complexe psychiatrische stoornis(sen). Hiervoor zijn twee speciale onderwijs-zorgklassen gevormd genaamd "de Variant". In samenwerking met Dichterbij en Unik bieden we deze leerlingen een eigen, specifiek onderwijs-zorgarrangement aan.

We sluiten aan op de mogelijkheden van onze leerlingen en bieden onderwijs met haalbare doelen in kleine stapjes. Op die manier kunnen de leerlingen op een veilige, uitdagende en prettige manier leren en groeien. Voor leerlingen die naast onderwijs extra zorg of begeleiding nodig hebben, organiseren wij dit via een zorgindicatie. Een zorgaanbieder levert de geïndiceerde ondersteuning. ([zie pagina 25](#))

Mikado is een streekschool in Gennep voor kinderen van 4 tot 20 jaar. Onze leerlingen komen uit de regio's Noord-Limburg, noordelijk Noord-Brabant en Zuid-Gelderland. Wij hebben voor het SO en het VSO twee afzonderlijke schoolgebouwen, die vlakbij elkaar aan de Stiemensweg staan. Beide gebouwen zijn ruim en hebben hun eigen speelplaats zodat niet alle kinderen tegelijk op één terrein hoeven te spelen. Dankzij de ruime opzet van onze drempelvrije gebouwen biedt onze school een rustige, veilige en prikkelarme leeromgeving.

Met een enthousiast team verzorgen wij dit schooljaar onderwijs aan ongeveer 140 leerlingen, verdeeld over 4 groepen in het SO gebouw en 9 in het VSO, waarvan enkele VSOgroepen buiten het gebouw onderwijsaanbod krijgen.

Naschoolse- en vakantieopvang

In het gebouw van de SO is er een naschoolse opvangmogelijkheid verzorgt door Dichterbij en een naschoolse opvangmogelijkheid verzorgt door Unik.

Wanneer een kind met een WLZ indicatie is aangemeld voor naschoolse opvang en een geïndiceerde begeleidingsvraag heeft zal Dichterbij hierbij deze begeleiding verzorgen.

Zij bieden een programma, met elke middag aandacht voor bewegen, afgestemd op de behoeften en wensen van ieder kind, zo normaal en zo gezellig mogelijk. De begeleiders kijken goed naar wat een kind nodig heeft. Ook wordt gebruik gemaakt van de adviezen van ouders en andere professionals, zoals de leerkrachten en assistenten. De opvang is bedoeld voor kinderen van 4 tot en met 20 jaar die onderwijs volgen op Mikado.

Afhankelijk van het aantal aanmeldingen is er naschoolse opvang mogelijk op alle middagen. Tijdens de schoolvakanties wordt door 't Honk ook opvang aangeboden.

Voor meer informatie of om aan te melden, kunt u contact op nemen met Anja van Elsen (honk@dichterbij.nl).

Wanneer een kind onder de Jeugdwet of WMO valt kan men voor naschoolse opvang bij Unik terecht. Ook de medewerkers van Unik bieden een afwisselend programma aan voor de kinderen, afgestemd op de behoeften en wensen van ieder kind. Naast de kinderen van Mikado ontvangen zij ook kinderen van de Piramide (SBO) en de Wingerd (SBO). De naschoolse opvang is tot 18.00 uur. Tijdens de schoolvakanties wordt door Unik opvang geboden van 9.00-17.00 uur. Ouders

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

zijn altijd vrij om binnen te lopen. Voor informatie kunt u terecht op de website www.Unik.nl, u kunt contact opnemen met Henk van der Linden (henk.vanderlinden@unik.nl) of bellen naar 088-20 52 310

De naam van de school

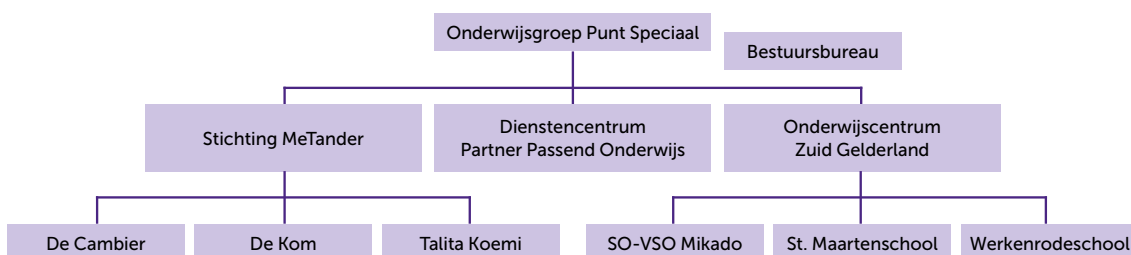
De naam Mikado staat symbool voor onze visie op onderwijs. Mikado is een Oosters concentratiespel met als doel zoveel mogelijk punten te behalen door zo zorgvuldig mogelijk de positie van de speelstukjes te veranderen, zonder de andere stukjes aan te raken. Het spel vraagt op- perste concentratie, doordenken van gevolgen van handelen en omzichtigheid. Wij kijken goed naar wat de leerling nodig heeft, wat hij aankan, welke mogelijkheden hij heeft, en formuleren van daaruit zijn ontwikkelingsperspectief. We bieden onderwijs zorgvuldig en op maat aan om de beste resultaten te behalen. Door een zo groot mogelijke zelfstandigheid en zelfredzaam- heid (autonomie) te bereiken kan de leerling straks actief deelnemen aan de maatschappij.

Elk jaar laten we aan u en de onderwijsinspectie zien wat we hebben gedaan en wat daarvan het resultaat is. Dit doen we in het schoolverslag. U kunt het inzien op onze site www.mikado-school.nl.

Onderwijsgroep Punt Speciaal

Onderwijsgroep Punt Speciaal is in augustus 2012 opgericht om kwalitatief zo goed mogelijk onderwijs te bieden voor nu en in de toekomst. Het is er voor leerlingen met een lichamelijke, verstandelijke of meervoudige beperking, leerlingen die langdurig ziek zijn en voor leerlingen met een verstandelijke beperking in combinatie met psychiatrische stoornis(sen). Het bestaat uit de Stichting MeTander, Onderwijscentrum Zuid Gelderland en dienstencentrum Partner Pas- send Onderwijs. SO-VSO Mikado vormt samen met de Werkenrode School in Groesbeek en de St. Maartenschool in Ubbergen Onderwijscentrum Zuid Gelderland. MeTander bestaat uit de Talita Koemischool in Nijmegen, de Kom in Druten en de brede zorgschool de Cambier in Tiel.

In schema ziet het er als volgt uit:

Werner Willemsen is als bestuurder eindverantwoordelijk voor onderwijsgroep Punt Speciaal.

De Raad van Toezicht Onderwijsgroep Punt Speciaal wordt gevormd door:

Dhr. H.F.A.M. Huijsmans voorzitter
 Dhr. P.A.J. van Herpen lid
 Dhr. H.J.C. Vreeswijk lid
 Mevrouw W.M.J. Wentink lid
 Dhr. G.J.A.W.M. Wouters lid

Bestuursbureau Onderwijsgroep Punt Speciaal:

Grote Loef 1, 6581 JE Malden
 024 - 350 53 35

info@puntspeciaal.nl
www.puntspeciaal.nl

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs; altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

waar wij voor staan

Gewoon waar het kan, speciaal waar nodig is de leidraad van ons onderwijs. Mikado bereidt leerlingen voor op een zo zelfstandig mogelijke deelname aan onze maatschappij op het gebied van leren, arbeid/dagbesteding, wonen en vrije tijd. Wij vinden het belangrijk de leerlingen te waarderen om wat ze wel kunnen, niet om wat ze (nog) niet kunnen.

In ons onderwijs sluiten wij zoveel mogelijk aan bij de mogelijkheden van onze leerlingen. Wij gaan uit van de verschillen die er altijd zijn in een klas, zowel op cognitief en creatief gebied als qua sociaal-emotionele ontwikkeling.

Leerlingen kunnen van én met elkaar leren.

We bieden leerlingen de gelegenheid een eigen persoonlijkheid te ontwikkelen en helpen hen om zelfstandig keuzes te maken. Daarbij gaan we er van uit dat iedereen gelijkwaardig is, recht heeft op een volwaardige plaats in onze samenleving en zoveel mogelijk gebruik kan maken van reguliere voorzieningen.

We vinden het belangrijk dat een leerling:

- leeft in zijn eigen netwerk te midden van anderen,
- kansen krijgt om zelfstandig keuzes te maken,
- gelegenheid krijgt een eigen persoonlijkheid te ontwikkelen,
- gerespecteerd wordt binnen gelijkwaardige en wederkerige relaties,
- volwaardig medeburger is.

Hierbij houden wij rekening met de toekomstige ontwikkelingen, zoals de Wet Kwaliteit (V)SO, waarbij uitgaande van de mogelijkheden en ondersteuningsbehoefte een inschatting gemaakt wordt van het uitstroomprofiel van de leerling.

Lerende organisatie

Mikado is een lerende organisatie; een organisatie waarin we ons gezamenlijk ontwikkelen om de gestelde schooldoelen te bereiken. Een van de kenmerken van een lerende organisatie is, dat deze zich voortdurend aanpast aan een veranderende omgeving en wetgeving. Die veranderingen kunnen worden ingezet vanuit het ministerie van onderwijs of onder invloed van nieuwe wetten, maar ook aan de hand van vragen van ouders. Wij stemmen de scholings- en ontwikkelingsbehoeften van ons personeel hierop af.

Pedagogisch klimaat

Mikado hecht veel waarde aan een goed en veilig schoolklimaat, waarin leerlingen en medewerkers zich thuis voelen. We stimuleren dat iedereen op een positieve en respectvolle manier met elkaar omgaat en dat elke leerling zich op zijn gemak en gewaardeerd voelt in zijn groep. We bieden duidelijke regels en afspraken binnen school en klas in de vorm van positief geformuleerde gedragsverwachtingen.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

Leefregels die we op school bespreken, hanteren en voor iedere leerling zichtbaar zijn:

We luisteren naar elkaar!

We zijn aardig voor elkaar!

We helpen elkaar!

Als je boos of verdrietig bent,
praat je erover!

We letten op ons taalgebruik!

We gaan goed met spullen om!

Duidelijkheid, herkenbaarheid, vaste structuren en regelmaat zijn belangrijk voor onze leerlingen. Door het aanbieden van een veilig leerklimaat scheppen we een basis voor alle leerlingen om zich optimaal te ontwikkelen.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

de SO afdeling

De SO afdeling is er voor leerlingen in de leeftijd van 4 t/m maximaal 13 jaar. Deze afdeling is qua leeftijden vergelijkbaar met het reguliere basisonderwijs.

In het schooljaar 2017-2018 zijn er vier groepen in het SO, waarvan één groep Variant. Wij beoordelen de groepsindeling ieder jaar opnieuw en passen de indeling waar nodig aan waarbij globaal de volgende criteria gelden:

- leeftijd,
- cognitief niveau/leerroute (zie schema),
- specifieke gedragskenmerken,
- het aantal leerlingen,
- groepscohesie.

Leer-route	Omschrijving	Gewenste begeleiding
1	Zeer ernstige verstandelijke beperking Forse beperkingen in de communicatie Structureel niet in staat tot primaire zelfstandigheid	Individuele begeleiding en voortdurende nabijheid
2	Ernstige verstandelijke beperking Zeer ernstige beperkingen in het functioneren op bijna alle terreinen, ernstige beperkingen in de communicatie.	Voortdurende ondersteuning en nabijheid
3	Matige verstandelijke beperking Ernstige beperkingen in het sociaal en beroepsmatig functioneren of op school	Controle, aansturing in planning en buiten beschut terrein direct toezicht en begeleiding
4	Lichte verstandelijke beperking Lichte beperkingen in het sociaal en beroepsmatig functioneren of op school	In onbekende omgeving of situatie is begeleiding nodig, daarnaast op vraag van leerling en indien nodig.

Organisatie

De groepsgrootte in het SO varieert van 7 tot 14 leerlingen. Voor elke leerling is het belangrijk dat hij op zijn eigen niveau kan leren en werken.

De klassenleiding van de groep bestaat dagelijks uit een leerkracht en een onderwijsassistente. Daarnaast kan er, voor een individuele leerling, een medewerker van Dichterbij/Unik in de klas aanwezig zijn om extra zorg te bieden ([Zorg Binnen Onderwijs, pagina 25](#)). In verschillende groepen zijn er ook stagiaires vanuit verschillende opleidingen aanwezig.

Iedere groep krijgt 1 keer per week gymles van onze vakleerkracht bewegingsonderwijs. Dat gebeurt in het gymlokaal van onze school.

Een korte schets van de verschillende groepen in het SO

Groep Rood

Groep rood is een onder- en middenbouwgroep, de leeftijd varieert van 5-9 jaar. Deze groep is van oorsprong een aanvangsgroep maar doordat er minder jonge leerlingen zijn hebben we

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs; altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

ervoor gekozen om er ook een aantal middenbouw leerlingen in te plaatsen die baat hebben bij het aanbod voor deze groep. De leerlingen volgen leerroute 2 en 3. Het accent ligt veel op (sensopathisch)spel, zelfredzaamheid, taak-werkhouding en lees-/rekenvoorwaarden.

Groep Geel

Groep geel is een middenbouwgroep, de leeftijd varieert van 8-11 jaar. In deze groep ligt het accent op de redzaamheid en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Het onderwijsaanbod is gericht op de schoolse voorwaarden, zoals aanvankelijk lezen, rekenvoorwaarden en leren leren.

De leerlingen volgen leerroute 2, 3 en 4.

Groep Blauw

Groep blauw is een bovenbouwgroep, de leeftijd varieert van 11-13 jaar. De leerlingen volgen leerroute 2, 3 en 4. Het onderwijsaanbod is gericht op de schoolse vaardigheden, zoals technisch lezen en schrijven, rekenen en leren leren. De groepsleerkracht heeft in principe een meer ondersteunende en begeleidende rol voor die leerlingen die dat aankunnen. We doen vaker een beroep op het eigen handelen en de eigen verantwoordelijkheid.

Groep SO Variant

In de onderwijs-zorggroep Variant zitten leerlingen met een verstandelijke beperking in combinatie met complexe psychiatrische stoornis(sen). Voor hen worden er individuele leertrajecten uitgezet waarbij de groepsindeling niet afhankelijk is van leeftijd en/of niveau. Het onderwijsaanbod is gericht op het leren omgaan van de leerlingen met hun psychiatrische problematiek, inzicht te krijgen in het leren hanteren van emoties en het leren herkennen van stress en spanning, zodat ze op tijd kunnen aangeven op welke wijze ze ondersteuning nodig hebben. Het uiteindelijke doel is om de leerlingen zoveel als mogelijk weer de regie op hun eigen leven terug te geven. Zo mogelijk leren ze stap voor stap mee te doen in een reguliere groep binnen Mikado.

SO onderwijs

Mikado biedt onderwijs op maat, dat wil zeggen dat we aansluiten bij de leermogelijkheden en behoeften van de leerlingen. De lessen die we geven sluiten altijd aan bij het niveau van de leerling. Ons streven is de lessen zo betekenisvol mogelijk te maken. Het werken met thema's is kenmerkend in het SO, voorbeelden hiervan zijn: 'kleding', 'zorg voor jezelf', 'omgaan met je lijf', 'planten en dieren' en 'mijn sociale omgeving'.

Sinds een aantal jaren werken SO en VSO Mikado met leerlijnen (onderwijsdoelen) die zijn afgestemd op de mogelijkheden van de leerlingen. We maken daarbij gebruik van de Vijfwijzer-leerlijnen (voor leerlingen met een ontwikkelingsleeftijd tot 24 maanden) en de CED-leerlijnen voor het onderwijs aan Zeer Moeilijk Lerende Kinderen.

Leerlijnen geven richting aan de leergebieden in het onderwijs zodat de leerling zich optimaal kan ontwikkelen. Door het kiezen van opeenvolgende doelen gaat de leerling in stappen vooruit. De gekozen doelen moeten

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs; altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

passen bij de ontwikkeling van het kind op dat moment en moeten realistisch en zinvol voor de toekomst zijn.

De leerlijnen van de Vijfwijzer zijn in 6 opeenvolgende stappen te onderscheiden. De CED-leerlijnen zijn in 9 opeenvolgende stappen te onderscheiden. Elke leerling doorloopt de leerlijn in zijn eigen tempo.

De leerkracht maakt overzichten van welke doelstellingen de leerlingen in de groep gaan halen. Daarnaast bekijkt de leerkracht welke methoden en/of middelen het beste aansluiten bij deze doelstellingen. Aan de hand hiervan stelt de leerkracht in overleg met de intern begeleider het groepsplan op. De leerkracht evalueert het groepsplan gedurende het schooljaar met de intern begeleider.

De leerkrachten scoren tweemaal per jaar de ontwikkeling van elke leerling en verwerken de resultaten in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). De leerkracht van uw kind bespreekt het OPP een maal per jaar met u tijdens het oudergesprek.

De volgende (CED) leerlijnen komen in het groepsplan en het OPP naar voren:

Sociale en emotionele ontwikkeling

Leerlingen leren:

- zichzelf presenteren,
- keuzes maken,
- opkomen voor zichzelf,
- omgaan met gevoelens,
- ervaringen delen,
- omgaan met ruzies.

De doelstellingen voor de sociaal emotionele ontwikkeling zijn gericht op ontwikkeling van het zelfbeeld en het verbeteren van sociaal gedrag. Hieraan werken we in principe gedurende de gehele schooldag.

Leren leren

Leren leren heeft betrekking op de werkhouding en aanpakgedrag, vaardigheden die belangrijk zijn om tot leren te komen. Leerlingen leren:

- zelfstandig werken,
- reflecteren op hun eigen werk,
- hulp vragen,
- hoe ze een taak kunnen aanpakken en een taak afmaken.

De doelstellingen voor leren leren zijn ook vakoverstijgend. Dit betekent dat we er op verschillende momenten gedurende de dag mee bezig zijn.

Mondelinge taal

Bij gesproken taal richten we ons op:

- Leren communiceren (hoe kan je iets vertellen);
- Taalbegrip/gebruik (uitspraak, woordenschat);
- Gesprek voeren (hoe voer je een gesprek);
- Woordenschat (woordgebruik en woordvormen).

We werken in alle groepen met de methode Fototaal. De activiteiten en materialen van Fototaal sluiten goed aan bij de belevingswereld en leeftijd van onze leerlingen.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

Schriftelijke taal

Onder Schriftelijke taal verstaan we: Boekoriëntatie, technisch lezen, begrijpend lezen, schrijven, spellen en stellen. Lezen is belangrijk om de wereld om je heen te kunnen begrijpen. In het SO werken we met Leespraat.

Enkele kenmerken van de methode Leespraat zijn:

- betekenisvol lezen vanaf het begin (lezen is begrijpend lezen),
- eigen leefwereld staat centraal (lezen gekoppeld aan beleven),
- lezen om te leren praten (stimuleren van het praten, zinslengte uitbreiden, uitspraak verbeteren),
- doorgaande lijn tijdens de schoolperiode, waarbij lezen en praten hand in hand blijven gaan,
- het visuele gaat vooraf aan het auditieve en ondersteunt de ontwikkeling daarvan,
- het leesproces verloopt van globaal naar analytisch.

In plaats van het leren lezen via het spellen van woorden, zoals gebruikelijk in groep 3 van de basisschool, leren kinderen direct de hele woorden herkennen. Ze zien het in eerste instantie net zoals ze een plaatje herkennen. Je gebruikt woorden uit de belevingswereld van het kind.

Daarnaast zijn we veel bezig met (voorbereidend) lezen en/of leesvoorwaarden. Wanneer een leerling verschillende aspecten van de leesvoorwaarden beheerst zoals verschil horen/zien en herkennen van letters, kennen van leesbegrippen, woorddelen of letters samenvoegen tot één woord, kan de overstap gemaakt worden naar het aanvankelijk lezen. Hiervoor gebruiken we de methode: Veilig Leren Lezen.

Kinderen leren gemakkelijker lezen en schrijven als ze een schrift leren dat ze dagelijks om zich heen zien: het blokschrift. Indien een leerling toe is aan het schrijven, gebruiken we hiervoor de methode 'Schrijven leer je zo'.

Rekenen

Het is belangrijk dat ons rekenonderwijs vooral zinvol en betekenisvol is voor onze leerlingen, met het oog op redzaamheid in het dagelijks leven (wonen, werk, vrije tijd) nu en in de toekomst, Vandaar dat we zoveel mogelijk rekenen met praktisch en concreet materiaal. De methode Rekenboog sluit hier goed op aan. We besteden veel aandacht aan de rekenvoorwaarden en rekenbegrippen, zoals cijferherkenning, hoeveelheden en tellen. Ook de onderdelen tijdsbegrip (dagen, maanden, dagprogramma, klok), euro rekenen en meten/wegen zijn belangrijke rekenonderdelen binnen ons onderwijs.

Bewegingsonderwijs

Bewegingsonderwijs draagt bij aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling, denk aan samenwerken, winnen en verliezen. Onderdelen als balanceren, klimmen/klauteren, rennen/springen komen aan bod. In het SO krijgen de leerlingen één keer per week les van onze vakleerkracht gym.

Seksuele vorming

Onder seksuele vorming valt: Lichamelijke ontwikkeling en lichaamsbeeld, voortplanting, seksueel gedrag en seksuele weerbaarheid, relatievorming en seksuele diversiteit.

Een aantal onderdelen uit de leerlijn wordt in het SO aangeboden: je eigen lichaam, verschil jongen/meisje, vriendschap/relaties en de verschillende relatievormen.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs; altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

Kunstzinnige oriëntatie

Dit zijn de creatieve vakken zoals beeldende vorming (handvaardigheid/tekenen), dramatische vorming, muziek en bewegen. In elke groep reserveren we wekelijks tijd voor creatieve vakken zoals tekenen en handvaardigheid. Verder is er aandacht en tijd voor muziek, dans en drama.

Voor leerlingen van leerroute 1 worden de vijf domeinen van de Vijfwijzer gehanteerd: communicatie, sensomotorische ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, spelontwikkeling en zelfredzaamheid.

Een dag in het SO

Om u een beeld te geven van hoe een dag verloopt, ziet u hieronder een dagprogramma van een willekeurige SO-groep. Per groep worden soms andere keuzes gemaakt op basis van leeftijd, niveau belevingswereld, behoefte aan ontspanning en begeleidingsbehoefte. Elke groep maakt gebruik van pictogrammen om de activiteiten te visualiseren.

Donderdag	Activiteit	Leergebied	Deelgebied
8.45 – 8.50	Jas uit doen en ophangen	Praktische redzaamheid	Kleding aantrekken en verzorgen
8.50 – 9.25	Kring (o.a. methode STIP)	Sociaal emotionele ontwikkeling	Jezelf presenteren Een keuze maken Opkomen voor jezelf Omgaan met gevoelens Ervaringen delen
9.25 – 10.25	Lezen alle niveaus	Schriftelijke taal	Technisch lezen Visuele vaardigheden Auditieve vaardigheden Leesbegrippen AVI lezen
10.30 -10.45	Fruit eten	Praktische redzaamheid	Eten en drinken
10.45 -11.00	Buiten spelen	Sociaal-emotionele ontwikkeling	Pleinactiviteiten (samen)spelen
11.00 -11.50	Rekenen alle niveaus (methode Rekenboog)	Rekenen	Hoeveelheidsbegrippen Rekenhandelingen Omgaan met tijd Meten en Wegen
11.50 -12.05	(samen)Spel	Sociaal emotionele ontwikkeling. Leren samen spelen	Een keuze maken Opkomen voor jezelf Omgaan met gevoelens Ervaringen delen Aardig doen Omgaan met ruzie Elkaar helpen
12.05 – 12.30	Brood eten	Praktische redzaamheid	Eten en drinken
12.30 - 13.00	Buiten spelen	Bewegingsonderwijs Sociaal emotionele ontwikkeling	Pleinactiviteiten
13.00 - 13.30	Mondelinge taal (Fototaal)	Mondelinge taal	Communiceren Taalbegrip en taal gebruik Gesprekken Woordenschat
13.30 – 14.00	Schooltelevisie	Wereldoriëntatie	Woordenschat
14.00 - 14.45	Kieskaart	Leren leren	Taakaanpak werkhouding
14.45-15.00	Opruimen klas/tas inpakken e.d	Praktische vaardigheden	

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

werken aan tafel

brood eten

rekenen

kring

De overgang van het SO naar het VSO

Leerlingen maken rond hun twaalfde (in uitzonderlijke gevallen dertiende) jaar de overstap naar het VSO (Voortgezet Speciaal Onderwijs). Bij de overgang naar het VSO is opnieuw een toelaatbaarheidsverklaring nodig van het samenwerkingsverband VO (Voortgezet Onderwijs). Mikado zet dit traject in gang en geeft u tijdig informatie over de stappen die u moet nemen.

Uiteraard bereiden wij de overstap van uw kind van het SO naar het VSO goed voor. We zorgen ervoor dat de opgedane kennis en geleerde vaardigheden in het SO uitgebreid en praktisch toepasbaar gemaakt kunnen worden in het VSO, waar het accent steeds meer op het praktisch leren komt te liggen. Dit kan ook met opdrachten die buiten het schoolgebouw plaatsvinden onder eindverantwoordelijkheid van Mikado. Op het VSO kan de leerling maximaal tot zijn twintigste jaar onderwijs volgen. Tijdens deze jaren stellen we het uitstroomperspectief van de leerling vast. Mikado zal zoveel mogelijk inspelen op de vragen die er liggen om een overgang naar het leven na de school zo soepel mogelijk te laten verlopen.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

de VSO afdeling

De VSO afdeling (Voortgezet Speciaal Onderwijs) is er voor leerlingen in de leeftijd van 12 t/m 18 en maximaal 20 jaar.

Het VSO kent drie fasen van gemiddeld twee jaar:

- de aanvangsfase,
- de oriëntatiefase,
- de toelidingsfase.

In de eerste twee fasen volgt de leerling het onderwijs vooral in de eigen groep met een vaste leerkracht. In het laatste gedeelte van de oriëntatiefase en in de toelidingsfase wordt het rooster steeds individueler.

Om in het VSO tegemoet te komen aan de individuele verschillen tussen leerlingen werken we net als in het SO met verschillende leerroutes. In het VSO zijn dat de leerroutes 1-2, 3 en 4.

In het schooljaar 2017-2018 zijn er 9 groepen in het VSO. In elke groep zitten leerlingen met een vergelijkbare leeftijd en vergelijkbaar leerniveau. Wij beoordelen de groepsindeling ieder jaar opnieuw en passen de indeling waar nodig aan.

Het aantal groepen en de groepssamenstelling is afhankelijk van het aantal VSO-leerlingen per leerroute, hun leeftijden, leerniveaus en begeleidingsbehoeften. Hoe intensiever de leerlingen begeleiding nodig hebben, hoe kleiner de groepsgrootte is. We informeren ouders aan het einde van het schooljaar over de groepsindeling van het volgende schooljaar.

Organisatie

De groepsgrootte varieert in het VSO van 8 tot 17 leerlingen. Voor elke leerling is het belangrijk dat hij op niveau kan leren en werken. Daarnaast is het belangrijk dat hij in een groep zit, waar leerlingen samen en van elkaar kunnen leren. Elke groep heeft een leerkracht en waar nodig een (deeltijd) onderwijsassistent. In verschillende groepen zijn stagiaires vanuit verschillende opleidingen aanwezig.

Daarnaast zijn er in het VSO ook vakleerkrachten werkzaam, o.a. voor bewegingsonderwijs, techniek en koken. Twee keer per week maakt een aantal leerlingen onder begeleiding een hapje (een kop soep of een hartige snack) voor de lunch. In de leerlingkantine kunnen leerlingen deze hapjes kopen.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

In de aanvangsfase zijn er zo min mogelijk wisselingen van personeel en lokalen. Het VSO werkt met een rooster met daarin algemeen vormende- en praktische vakken.

Praktische vakken nemen in het VSO een belangrijke plaats in. In de oriëntatie- en toeleidingsfase komen deze vakken steeds vaker op het rooster te staan.

In elke fase komen de volgende vakken aan bod:

- algemeen vormende vakken, zoals: (begrijpend) lezen, schrijven, spelling, rekenen, verkeer, wereldoriëntatie,
- praktijkvakken zoals: koken, techniek, verzorging,
- creatieve vakken zoals; beeldende vorming en expressie,
- bewegingsonderwijs,
- Zedemo: een test- en trainingsprogramma voor motorische vaardigheden (leerroute 1 en 2) en werknemersvaardigheden (leerroute 3 en 4).

Voor leerroute 3 en 4 komen daar de volgende vakken bij:

- oriëntatie op arbeid, leren op locatie, onderwijs op locatie en stage.

De drie fases in het VSO

De Aanvangsfase

In deze fase zijn de leerlingen tussen de 12 en 14 jaar oud. De leerlingen krijgen de meeste vakken aangeboden door hun groepsleerkracht. In het aanvangs-VSO is er veel aandacht voor de algemeen vormende vakken.

De Oriëntatiefase

In deze fase zijn de leerlingen tussen 14 en 16 jaar oud. Ook in deze fase volgen de leerlingen de lessen grotendeels als groep. Eerder aangeleerde vaardigheden worden nu vooral omgezet in praktisch handelen. Voor de praktijkvakken geldt dat in deze fase de toekomst meer centraal komt te staan. Wij vinden het belangrijk dat de leerling een beeld krijgt van zijn mogelijkheden qua wonen, werken, vrije tijdsbesteding en burgerschap. Het totale weekaanbod wordt meer en meer maatwerk voor de individuele leerling, en meer gericht op de toekomst.

De Toeleidingsfase

In deze fase zijn de leerlingen tussen 16 en 18/20 jaar oud. Deze fase bereidt de leerling voor op een werkplek of een dagbesteding. Aan elke leerling wordt een uitstroomcoördinator gekoppeld, die aanspreekpersoon is voor de leerling en ouders. De leerling volgt vakken op school en is daarnaast bezig met leren in de praktijk, zoals 'leren op locatie', 'onderwijs op locatie', certificering en stage.

In het toekomstgesprek kijken leerling, ouders en uitstroomcoördinator samen naar de mogelijkheden van de leerling. Het vakkenpakket is vaak individueel en gericht op wat nodig is voor de toekomst na Mikado.

Combi 1 en 2

In deze groep zitten leerlingen in de leeftijd tussen 12 en 20 jaar. Dit zijn de enige VSO groepen waarin alle drie de fases zijn vertegenwoordigd. Combi staat voor Combinatie, de combinatie van verschillende leeftijden. De leerlingen zitten in leerroute 1/2 en stromen uit naar belevingsgerichte en activerende dagbesteding. Deze leerlingen worden voorbereid op een uitstroomplek in belevingsgerichte en/of activerende dagbesteding. Zij volgen niet het traject Leren op Locatie/Stage.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs; altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

VSO Variant

In de onderwijs-zorggroep VSO Variant zitten leerlingen met een verstandelijke beperking in combinatie met complexe psychiatrische stoornis(sen). Voor hen worden er individuele leertrajecten uitgezet waarbij de groepsindeling niet afhankelijk is van leeftijd en/of niveau. Het onderwijsaanbod is gericht op het leren omgaan van de leerlingen met hun psychiatrische problematiek, inzicht te krijgen in het leren hanteren van emoties en het leren herkennen van stress en spanning, zodat ze op tijd kunnen aangeven op welke wijze ze ondersteuning nodig hebben. Het uiteindelijke doel is om de leerlingen zoveel als mogelijk weer de regie op hun eigen leven terug te geven. Zo mogelijk leren ze stap voor stap mee te doen in een reguliere groep binnen Mikado.

Leren op locatie en stage

Dit traject geldt alleen voor leerlingen in leerroute 3 en 4.

Het is de taak van school om leerlingen met behulp van leren op locatie en stage voor te bereiden op een arbeidsplek waar zij naar vermogen kunnen functioneren. Hiermee starten de leerlingen vanaf 15 jaar, soms nog iets eerder, soms iets later. Onze leerlingen kunnen vanwege hun beperkte cognitieve vaardigheden vaak geen aansluitende beroepsopleiding volgen. Via stage worden ze voorbereid op een duurzame werkplek of op een vorm van dagbesteding. We streven er in ons lesaanbod naar om meer leerlingen (uit leerroute 3 en 4) naar (betaald) werk te laten uitstromen. Door veranderde wetgeving zullen er steeds minder jongeren in aanmerking komen voor een Wajong-uitkering.

Leren op locatie (LOL)

Met 'leren op locatie' doen leerlingen in een (veilige) echte werkomgeving ervaring op met verschillende vormen van werk. Het verschil met stage is dat bij de LOL-plekken, personeel van Mikado meegaat en de leerlingen ter plekke begeleidt. Ons personeel kent de leerlingen en weet hoe het de leerling in een werksetting kan begeleiden. Op verschillende werkplekken leren leerlingen nieuwe vaardigheden aan die belangrijk zijn voor de toekomst. Denk hierbij aan vaardigheden zoals het bedienen van een schoonmaakmachine, koffie/thee serveren of het uitmesten van stallen. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het aanleren van werknemersvaardigheden. Denk hierbij aan: samenwerken, op tijd om hulp vragen, doorzetten, plannen en organiseren.

Onze leerlingen leren op locatie bij Intos in Heijen, stichting Actief in Boxmeer, Zorgcentrum in Mill en de Werkenrodeschool in Groesbeek.

Stage

Het aantal stages en de duur van de stages kan per leerling verschillend zijn. Dit heeft te maken met de mogelijkheden van de leerling en de beschikbaarheid van stage bedrijven. De leerling maakt samen met zijn ouders en school in het laatste schooljaar een definitieve keuze voor een werkplek.

Een arbeidsinteressesstest is een onderdeel van het uitstroomtraject van de leerling. Deze test wordt rond de 16 jaar afgenomen en is bedoeld om een beeld te krijgen van de individuele voorkeuren voor dagbesteding of werk. Aan de hand van de resultaten regelt de stage-coördinator voor de leerling een stage buiten school. De leerling gaat individueel op stage en wordt begeleid door medewerkers van het bedrijf.

Project Bergen/ Fooocus Bergen

In schooljaar 2016-2017 is project Bergen gestart. Onderwijs (Mikado) heeft samen met Overheid, Ouders en Ondernemers de handen ineen geslagen (de vier O's), waardoor er een onderwijslocatie is gecreëerd. Op deze locatie kunnen leerlingen van 15 jaar uit de gemeente Bergen

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

in een realistische omgeving hun vaardigheden ontwikkelen en worden ze voorbereid op de stap van onderwijs naar dagbesteding en arbeid.

Voor deze leerlingen betekent dat ze thuisnabij onderwijs krijgen en zij deelnemen aan en zichtbaar zijn in die omgeving waar zij in de toekomst wonen en werken.

Een dag in het VSO (Oriëntatiefase)

Dinsdag	Activiteit	Leergebied	Deelgebied
8.45-10.30	Koken	Mens, natuur en techniek Nederlandse Taal & Communicatie	Koken
8.45-9.30	Nieuwsbegrip		Begrijpend lezen Schrijven
9.30-10.15	Het menselijk lichaam	Mens, natuur en techniek	Wonen & Welzijn
10.15-10.30	Lezen	Nederlandse Taal & Communicatie	Technisch lezen Begrijpend lezen
10.30-10.45	Pauze	Sociaal-emotionele ontwikkeling	
10.45-11.30	Euro rekenen	Rekenen	Omgaan met geld
11.30-12.15	Lezen	Nederlandse Taal & Communicatie	Begrijpend lezen
12.15-12.35	Pauze	Sociaal-emotionele ontwikkeling	
12.35-12.45	Lezen	Nederlandse Taal & Communicatie	Technisch lezen Begrijpend lezen
12.45-13.30	Sociale media Boodschappen doen	Mens, natuur en techniek	Wonen & Welzijn
13.30-14.15	Sociale vaardigheden Schoonmaken leerlingen- kantine	Sociale emotionele ontwikkeling	Wonen & Welzijn
14.15-14.45	Gezelschap-spelletjes	Sociale emotionele ontwikkeling	
14.45-15.00	Taakjes doen	Mens, Natuur en Techniek	Wonen & Welzijn

Speciale activiteiten in het SO en VSO

Behalve de activiteiten zoals elders al beschreven, is er een aantal jaarlijks terugkerende gemeenschappelijke activiteiten. Hiermee willen we een gezellige sfeer scheppen die het klassikale overschrijdt en ertoe bijdraagt dat school een plek is waarin het prettig is om te leren. Het gaat om de volgende activiteiten:

- Opening van het nieuwe schooljaar.
- Sinterklaas, Kerstmis en Pasen.
- Galafeest voor de VSO-leerlingen een keer per twee jaar.
- Carnaval: in aanwezigheid van Prins en Prinses van de school, de eigen Raad van Elf en dansmarietjes, de carnavalsvereniging en de Joekskapel wordt op SO-VSO Mikado de vrijdag voor Carnaval uitbundig gefeest en gehost.
- Leerlingen van het SO en VSO doen mee aan de Koningspelen.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

- Multi-culti weken: Gedurende twee weken staat er een thema centraal door de hele school (thema's die we hebben gehad zijn o.a.: Duitsland, Amerika, Gennep stadhuis 400 jaar) Allerlei (culturele) activiteiten komen aan bod en er is een gezamenlijke afsluiting.
- Voor VSO leerlingen is er een sportdag samen met enkele andere VSO scholen.
- In de laatste week van het schooljaar organiseert elke klas van het VSO een afsluitende activiteit.
- Binnen het SO wordt tegen het einde van het schooljaar een uitstapje georganiseerd.
- Afscheid schoolverlaters.
Op vrijdagavond in de voorlaatste week van het schooljaar organiseert het VSO een schoolverlatersfeest.
Hierbij wordt aan de schoolverlaters een getuigschrift uitgereikt. Aansluitend is er een disco.
- Kennismaking met de school.
Ouders van nieuwe SO-leerlingen worden op de eerste schooldag uitgenodigd om samen met de andere 'nieuwe' ouders kennis te maken onder het genot van een kopje koffie. De ouders ontvangen daarvoor een uitnodiging van het bestuur van de oudervereniging.

Voor nieuwe VSO-leerlingen en hun ouders is er een kennismakingsavond tegen het einde van het schooljaar. Ouders en leerlingen kunnen dan kennismaken met medeleerlingen, het personeel en andere betrokkenen.

Een groot aantal van deze activiteiten wordt geheel of gedeeltelijk door ouders verzorgd.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

contact met ouders

Om zo optimaal mogelijk te kunnen werken aan de ontwikkeling van uw kind, is een goede verhouding en samenwerking tussen leerkracht en u van wezenlijk belang.

Ouders doen mee

Ouders doen mee, nemen actief deel aan activiteiten op school. Uw hulp is daarbij onmisbaar. Bijvoorbeeld bij het ondersteunen van activiteiten, zoals hapjes maken voor bijzondere dagen, het ondersteunen van vieringen, als hulpouder in de bibliotheek of met het rijden naar excursies.

Contact van ouders met de groepsleerkracht

Wij vinden uw betrokkenheid bij de opvoeding en het onderwijs van uw kind belangrijk. Wij zien ouders als onze partners in opvoeding en onderwijs. Immers, u als ouder kent uw kind het beste.

De leerkracht heeft drie keer per jaar een gesprek met u om de vorderingen van uw kind te bespreken. U krijgt informatie over het OPP (ontwikkelingsperspectiefplan) van uw kind. Natuurlijk kunnen daarbij ook andere onderwerpen met de leerkracht besproken worden. Meestal zal ook de klassenassistent bij het gesprek aanwezig zijn en waar nodig ook de logopedist, orthopedagoog of de intern begeleider. Wij verwachten van u dat u aanwezig bent bij deze gesprekken.

Wij willen graag laagdrempelig zijn. Dit betekent dat u altijd welkom bent voor een gesprek. U kunt het beste van tevoren een afspraak maken als u een gesprek wilt met één van onze medewerkers.

Naast de individuele gesprekken wordt het contact tussen school en ouders op verschillende manieren bevordert door:

- Ouderportal RAAKPUNT algemeen; daar vindt u al het nieuws over school, de ouderraad, de medezeggenschapsraad, ontwikkelingen in het onderwijs, e.d.
- Ouderportal RAAKPUNT specifiek; ook vindt u nieuws over de klas van uw zoon/dochter zoals lesroosters, dag/ weekverslagen maar ook de individuele bijzonderheden/voortgang betreffende uw zoon/dochter.
- Een algemene ouderavond; deze plannen we als daar behoefte aan is of als er ontwikkelingen zijn binnen de organisatie
- Met vragen of problemen kunt u altijd telefonisch contact opnemen met de leerkracht van uw kind.
U kunt dan het beste 's morgens tussen 8.15 en 8.45 of na 15.00 uur bellen.
- Afspraken maken en/of contact onderhouden kan via email/ RAAKPUNT.
- De leerkracht gaat bij nieuwe leerlingen altijd op huisbezoek en kan, als dat nodig of gewenst is, nog een keer op huisbezoek komen.
- U kunt op afspraak altijd een keer meedraaien in de groep van uw kind.
- De leerkracht, de intern begeleider of de schoolleiding neemt natuurlijk contact met u op als dat nodig is.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

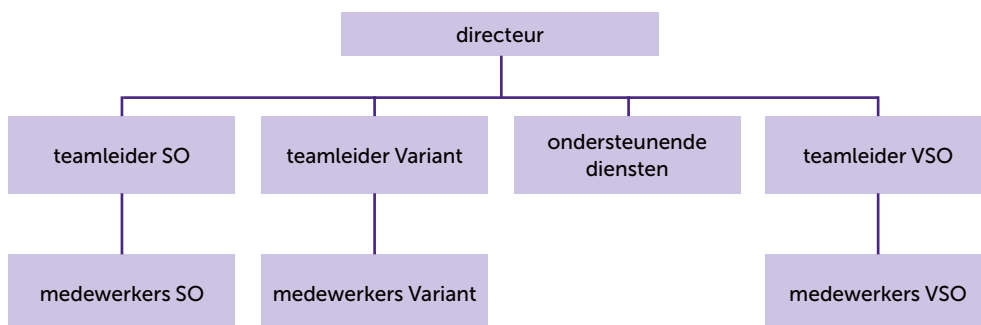
colofon

het team

De organisatie

De samenstelling van het schoolteam

Op onze school kennen wij verschillende functies. Bij elke functie horen bepaalde taken.

Directeur

De directeur is, onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag, belast met de dagelijkse leiding van de school. De directeur vormt, samen met de teamleiders, het managementteam.

Teamleider

De teamleiders van het SO, VSO en de Variant zijn primair verantwoordelijk voor het onderwijs, de organisatie en de personeelszorg van 'hun' afdeling. U als ouders kunt bij de teamleider terecht met vragen rondom het welzijn van uw kind, verlof, onze organisatie.

Medewerkers SO en medewerkers VSO

Groepsleerkrachten en vakleerkrachten

De groepsleerkrachten in het SO geven alle lessen aan hun eigen groepen. Het door de groepsleerkracht geschreven ontwikkelingsperspectiefplan is uitgangspunt voor de inhoud van het onderwijs en wordt besproken met de ouders. Voor u als ouders is de groepsleerkracht altijd het eerste aanspreekpunt. Voor het vak bewegingsonderwijs heeft Mikado een vakleerkracht in dienst. In het VSO werken vakleerkrachten voor o.a. koken en techniek.

Onderwijsassistenten

Zowel in het SO als in het VSO werken onderwijsassistenten. Naast de ondersteuning bij de lichamelijke verzorging van onze leerlingen, assisteert de assistent de leerkracht bij de lesvoorbereiding en het lesgeven.

De ondersteunende diensten

Intern begeleider

De intern begeleider adviseert en ondersteunt onze leerkrachten en teamleiders op het gebied van onderwijsinhoud en klassenorganisatie, en de inrichting en organisatie van de onderwijsleersituatie(s). Het SO heeft één intern begeleider en het VSO heeft er twee.

Orthopedagoog/GZ-psycholoog

De orthopedagoog/GZ-psycholoog adviseert, begeleidt en ondersteunt onze leerkrachten over het gedrag en de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerlingen. Zij neemt onderzoeken af en bespreekt de uitkomsten met ouders en klassenleiding. De orthopedagoog/GZ-psycholoog is samen met de intern begeleider verantwoordelijk voor de leerlingenzorg op Mikado. Ook ver-

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

zorgt zij samen met de teamleider de trajecten van nieuwe leerlingen zoals dossieroverdracht, observatie en daarna in samenwerking met de intern begeleider de plaatsing in een groep.

Logopediste

We hebben twee logopedisten in ons team. Zij onderzoeken nieuwe leerlingen op het gebied van communicatie, spraak, taal, mondmotoriek/mondgedrag, stem en gehoor. Ook leerlingen die al langer op school zitten kunnen op verzoek getest worden. De logopediste stelt een plan van aanpak op en voert dit uit, individueel of in groepsverband. In het plan van aanpak wordt het doel, de te ondernemen stappen, de therapeutische middelen en de evaluatie omschreven. Ook adviseert, instrueert en begeleidt de logopedist ouders, groepsleerkracht/mentor en assistente hoe thuis en op school aandacht te geven aan de spraak/taalontwikkeling van de leerling.

Stage coördinator

In het VSO gaan leerlingen in de toelidingsfase op stage. De stage coördinator zoekt passende stageadressen en verzorgt de primaire begeleiding van de stage leerlingen. Samen met de leerkracht adviseert de stage coördinator de leerling en zijn ouders ook over de uitstroom en het vervolg na Mikado.

Conciërge, administratief medewerkers en interieurverzorgenden

De conciërge, administratief medewerkers en interieurverzorgenden zijn verantwoordelijk voor alle technische, administratieve en huishoudelijke zaken op school.

Maatschappelijk werker

De (school)maatschappelijk werker maakt op oproepbasis deel uit van de Commissie van Begeleiding. Zij richt zich vooral op zaken waarbij de persoonlijke- en/of thuissituatie van de leerling een rol speelt. Het schoolmaatschappelijk werk heeft een brugfunctie tussen leerling, ouders, school en hulpverleningsinstellingen.

Schoolarts

De schoolarts maakt deel uit van de Commissie van Begeleiding. Hij richt zich vooral op de medische zaken die relevant zijn bij de toelating van leerlingen en bij het opstellen van een (be) handelingsplan van leerlingen. De schoolarts is in dienst van de GGD.

Paramedische diensten

De (eerstelijns) fysiotherapie en ergotherapie behandelingen worden verzorgd vanuit stichting Driestroom. Hiervoor is een verwijzing van de huisarts nodig.

Vanuit Dichterbij kan psychomotore therapie (PMT) en DTT aangeboden worden.

Medewerkers ZBO van Dichterbij/Unik

Dichterbij en Unik zorgen ook voor de extra begeleiding/zorg binnen het onderwijs. Dit kan ingezet worden na een positieve indicatie.

Stagiaires

Onze school investeert graag in de toekomst van studenten. Wij bieden stageplaatsen voor de opleidingen PABO, CIOS, ALO en SPW. De groeps- en vakleerkrachten en klassenassistenten begeleiden de stagiaires. Als een stagiaire lessen verzorgt blijft de leerkracht verantwoordelijk.

Wijze van vervanging

Bij afwezigheid van een groepsleerkracht of assistent zorgen wij voor vervanging. Leerlingen worden in principe niet naar huis gestuurd.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

Ondersteunende organisaties

Jeugdgezondheidszorg

Onze school wordt begeleid door het jeugdgezondheidsteam van de GGD Noord-Limburg. De afdeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van de GGD Noord- en Midden-Limburg heeft als doel: het bevorderen, bewaken en beschermen van de gezondheid van jongeren. Elke school heeft een vast JGZ-team. Dit team bestaat uit een jeugdarts, een jeugdverpleegkundige en een jeugdartsassistente. Indien nodig kan het JGZ-team een beroep doen op een gedragswetenschapper van de GGD.

Het JGZ-team heeft regelmatig overleg met de medewerkers van de school. Naast de onderzoeken op vaste tijdstippen kunt u om extra onderzoek vragen. De extra onderzoeken of controles kunnen ook op verzoek van de leraar of het JGZ-team zelf plaatsvinden. Uiteraard gebeurt dit altijd in overleg met de ouders van de leerling. Het JGZ-team heeft ook een belangrijke rol in het doorverwijzen van jongeren met gezondheidsproblemen (lichamelijk of psychosociaal). Dit gebeurt alleen in overleg met de ouders. Het JGZ-team kan naar externe instanties doorverwijzen zoals de huisarts, maar ook naar bepaalde projecten of trainingen van de GGD.

U kunt het JGZ-team bereiken via de vestiging van de GGD in Venlo, Drie Decembersingel 50, 5921 AC Venlo, telefoonnummer 088-119 11 11.

Visio

SO-VSO Mikado werkt samen met Visio, een organisatie voor zorg, onderwijs en diensten aan slechtziende en blinde mensen in Zuid-Nederland. Zowel kinderen als volwassenen kunnen hier terecht voor onderzoek, onderwijs, advies, revalidatie, behandeling, begeleiding, informatie en voorlichting.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

hoe kom je bij ons en hoe gaat het verder?

Aanmeldingsprocedure

Als een school, peuterspeelzaal, (zorg)instelling aangeeft of u als ouder/verzorger ziet dat uw kind specifieke ondersteuningsbehoeften nodig heeft dan kunt u (ouder/verzorger) het beste contact opnemen met onze teamleider en een afspraak maken om een kijkje te nemen op onze school. Zij plant samen met u een oriëntatiegesprek. In dit gesprek bekijkt zij samen met de orthopedagoog/GZ-psycholoog én met u naar de mogelijkheden voor uw kind bij ons op school.

Voor de aanmelding bij Mikado heeft u een toelaatbaarheidsverklaring nodig. Het samenwerkingsverband in de gemeente waar u woont verstrekt de toelaatbaarheidsverklaring. Mikado kan u helpen deze verklaring aan te vragen. Zodra er een toelaatbaarheidsverklaring is, bespreekt onze commissie van begeleiding de aanmelding. Ook komen onze teamleider en orthopedagoog uw kind een keer observeren om een beeld te krijgen. Bij een positief besluit kan uw kind instromen.

Startgesprek

Voordat uw kind op onze school komt, hebben we een warme overdracht met zijn vorige school, peuterspeelzaal of (zorg)instelling en ontvangen we zijn dossier. We kijken naar het totale functioneren van de nieuwe leerling en we proberen zicht te krijgen op stimulerende en belemmerende factoren. Alle bevindingen vatten we samen in een startdocument. De commissie van begeleiding bespreekt het startdocument samen met de nieuwe leerkracht en de ouders in een startgesprek.

Kennismakingsgesprek

Na een periode van 6 weken na instroom heeft de leerkracht een gesprek met u over de bevindingen van de eerste 6 weken en de leerdoelen van uw kind voor de komende periode. In het opgestelde ontwikkelingsprofiel hebben wij een inschatting gemaakt welke leerdoelen uw kind kan halen. Daarbij komen intelligentie, sociaal-emotioneel functioneren, schoolse vaardigheden en praktische vaardigheden aan bod. De leerkracht stelt met u de ondersteuningsbehoefte, de inschaling in de leerroute en het uitstroomperspectief van uw kind vast.

Doorstroom

Hoe zorgvuldig de leerlingen ook geplaatst worden, er bestaat altijd een kans dat we tot de conclusie komen dat de leerling niet (meer) op zijn plek zit binnen ons onderwijs. Het kan zijn dat de leerling ook hier overvraagd wordt en al vervroegd moet doorstromen naar een dagbestedingsplek. Ook kan het zijn dat de

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs; altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

leerling meer mogelijkheden in zich heeft dan Mikado kan bieden en beter kan doorstromen naar bijvoorbeeld het regulier onderwijs. We bespreken samen met de ouders en de leerling wat de voor- en nadelen van doorstromen zullen zijn. Afhankelijk van de uitkomst bekijken we samen het traject tot doorstromen.

In-, door- en uitstroomgegevens

Hieronder een overzicht van leerlingen die bij ons op school zijn gekomen (instroom), Leerlingen die naar ander onderwijs zijn gegaan (doorstroom) en leerlingen die de school hebben verlaten (uitstroom).

Instroom/Uitstroom

Gegevens schooljaar	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Aantal leerlingen instroom Speciaal Onderwijs	11	11	8	5
Aantal leerlingen uitstroom Speciaal Onderwijs: totaal	13	14	7	5
Praktijkschool				
SBO				
Ander ZMLK	1	1		
Andere vorm SO			2	
Overig	12 (VSO Mikado)	13 (VSO Mikado)	4 (VSO Mikado) 1 (school in Duitsland)	4 (VSO Mikado) 1 (geëmigreerd)
Aantal leerlingen instroom Voortgezet Speciaal Onderwijs	19	22	22	9
Aantal leerlingen uitstroom Voortgezet Speciaal Onderwijs	18	22	13	20
Regulier bedrijfsleven	4	4		2
Sociale werkvoorziening				
Dagbesteding	7	16	9	11
Ander ZMLK	4	1	2	1
Doorstroom PrO			1	1
Anders	3	1	1	5

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

de zorg voor leerlingen

Het volgen van leerlingen

SO-VSO Mikado heeft een leerling zorgsysteem om, daar waar nodig, meer of minder speciaal en individueel, de zorg voor iedere leerling in goede banen te leiden.

- Enkele keren per jaar vindt er een groepsbespreking plaats tussen de leerkracht en de intern begeleider.
Hierin wordt van elke leerling zijn voortgang en zijn welbevinden besproken.
- Leerlingen bij wie sprake is van extra hulpvragen bespreken we in de zorgcommissie, een overleg tussen intern begeleider, orthopedagoog en teamleider.
- Indien blijkt dat de hulpvraag verder reikt dan de mogelijkheden die de school kan bieden, wordt de leerling besproken in de Commissie van Begeleiding, bestaande uit een teamleider, orthopedagoog, schoolmaatschappelijk werkende op afroep, schoolarts en directeur. Zo nodig worden hier ook externe instanties bij uitgenodigd.

De wet passend onderwijs

Sinds augustus 2014 is de wet Passend Onderwijs van kracht. Onze school is partner in één of meer samenwerkingsverbanden. Een samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de zorg voor elke leerling, ook die met een beperking. In het samenwerkingsverband zoeken we samen naar een veilige en verantwoorde leersituatie. Leerlingen hebben, om op onze school te worden toegelaten, een toelaatbaarheidsverklaring nodig. Onze huidige leerlingen hebben allemaal nog een indicatie voor speciaal onderwijs maar moeten voor april 2016 ook een toelaatbaarheidsverklaring hebben. Voor hen die de overstap maken van SO naar VSO kijkt het samenwerkingsverband in overleg met school of er een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring kan worden afgegeven.

Voor meer informatie kunt u de website www.passendonderwijs.nl raadplegen. De plaatsing van nieuwe leerlingen op onze school komt tot stand via het samenwerkingsverband. Wij zullen nieuwe ouders hierover informeren.

Zorg binnen onderwijs (PGB of Zorg in Natura)

Op Mikado bestaat de mogelijkheid om voor uw zoon of dochter extra zorg en ondersteuning te krijgen in de klas. Zorgaanbieders Dichterbij en Unik leveren deze zorg bij ons op school. De extra zorg kan bestaan uit Persoonlijke verzorging (PV), Begeleiding (Beg) of verpleging (VP). Bij persoonlijke verzorging kunt u denken aan hulp bij het geven van eten, verschoonmomenten en ondersteuning tijdens aan en/of uitkleden. Eigenlijk alle op het lichaam betrokken handelingen. Bij begeleiding kunt u denken aan extra ondersteuning bij overgangsmomenten tussen twee vakken, leren omgaan met een (spraak)computer en leren omgaan met vrije spelmomenten. Bij verpleging gaat het om verpleegkundige handelingen zoals controlemomenten diabetes.

Voor het verkrijgen van deze zorg heeft u een indicatie nodig vanuit de Jeugdwet via de gemeente, of een indicatie vanuit de Wet langdurige Zorg via het CIJ. Bij een eerste aanvraag voor zorg kunt u contact opnemen met het sociale wijkteam in uw gemeente. Het sociale wijkteam plant met u een zogenaamd keukentafelgesprek om uw zorgvraag te bespreken. Vanuit school kunnen wij zorgen voor ondersteunende informatie. Tijdens een keukentafelgesprek bespreekt een medewerker van de gemeente met u de gegevens van uw kind. Aan de hand hiervan wordt bepaald of uw kind in aanmerking komt voor Zorg Binnen Onderwijs (ZBO). Als de handicap van uw kind dusdanig zwaar is kan beslist worden dat een aanvraag op grond van de Wet op de Langdurige Zorg nodig is.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

Bij toekenning van Zorg binnen onderwijs kunt u kiezen voor Zorg in Natura (ZIN) of een Persoonsgebonden Budget (PGB). Met een indicatie vanuit de Jeugdwet kunt u uw kind aanmelden bij de coördinator van Unik. Als het gaat om een indicatie vanuit de Wet Langdurige Zorg kunt u uw kind aanmelden bij de coördinator van Dichterbij.

De coördinator van Unik of Dichterbij beoordeelt of de aanmelding voldoet aan de criteria, vraagt waar nodig aanvullende informatie en draagt uw kind aan bij het Team Zorg Binnen Onderwijs. Aan de hand van uw indicatie of het door u ingevulde inkoopformulier (bij PGB) wordt de extra begeleiding afgestemd en ingevuld samen met de leerkracht van uw kind.

Als u hierover meer informatie wenst kunt u contact op nemen met Mikado (0485-51 11 13).

Meldcode

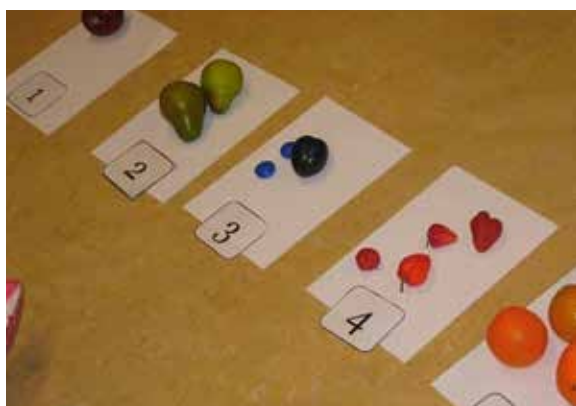
Op onze school hanteren wij de landelijke meldcode huishoudelijk geweld en kindermishandeling. Onze Commissie van Begeleiding is altijd betrokken bij situaties waarbij dit speelt.

Vertrouwensinspecteur

Met klachtmeldingen over seksuele intimidatie, seksueel misbruik, ernstig psychisch of fysiek geweld kunt u terecht bij het meldpunt vertrouwensinspecteurs, 0900 - 111 3 111 (lokaal tarief). De vertrouwensinspecteur kan samen met u de vervolgroute vaststellen, bijvoorbeeld in het zoeken naar een oplossing of het doen van aangifte. De interne vertrouwenspersoon, Mariet Cremers kan, indien U er samen niet uitkomt, doorverwijzen naar een onafhankelijke externe vertrouwenspersoon.

Onderwijsinspectie

De onderwijsinspectie bewaakt de kwaliteit van het onderwijs en stimuleert scholen deze kwaliteit te verbeteren. Regelmatig kijkt de inspectie of de scholen voldoende kwaliteit leveren. De beoordeling van elke school staat op de website www.onderwijsinspectie.nl. Hier kunt u ook de beoordeling van Mikado vinden.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

medezeggenschap van Mikado

De medezeggenschapsraad

De Medezeggenschapsraad (MR) is te vergelijken met de ondernemingsraad van een bedrijf. Ouders en medewerkers van Mikado kiezen samen de leden van de MR. De MR houdt zich bezig met de hoofdlijnen van het beleid en de gang van zaken op school, zoals begroting, formatieplan, beleidsplannen, projecten en vakantieplanning. De bevoegdheden van de MR (advies of instemming) staan in het MR-reglement. Door actief te zijn in de MR kunnen de ouders invloed uitoefenen op de gang van zaken op school. Ook is de MR voor ouders een geschikte plek om problemen aan te kaarten. Via een samenvatting van elke vergadering van de MR in de nieuwsbrief blijft u op de hoogte van de werkzaamheden van de MR. Heeft u vragen en/of opmerkingen, schroom niet om contact op te nemen met een van de leden, of een email te sturen naar: mr@mikadoschool.nl. Uiteraard bent u ook van harte welkom tijdens de vergaderingen. Deze zijn altijd openbaar.

De oudervereniging en ouderraad

Iedere ouder is automatisch lid van de oudervereniging. Het dagelijks bestuur van de oudervereniging, de ouderraad, bestaat uit drie personen (een voorzitter, secretaris en een penningmeester)

In de vergaderingen van de oudervereniging bespreken de aanwezigen vooral inhoudelijke zaken. Namens school neemt altijd één lid van het directieteam deel aan deze vergaderingen

De oudervereniging wil het contact tussen ouders onderling en tussen schoolteam en ouders bevorderen.

De oudervereniging:

- geeft ouders de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten,
- coördineert het assisteren van ouders bij diverse activiteiten op de school,
- denkt mee bij de voorbereiding van de algemene ouderavonden,
- is een klankbord waar ouders met hun vragen terecht kunnen,
- is het platform en de achterban voor de ouders die namens SO-VSO Mikado lid zijn van de medezeggenschapsraad,
- vergadert een aantal keren per jaar, waarbij alle ouders welkom zijn,
- komt zo nodig in actie, bijvoorbeeld op het gebied van de verkeersveiligheid,
- beheert het geld van de ouderbijdragen en bepaalt aan welke activiteiten dit besteed wordt, zoals Sinterklaas, Kerst, Carnaval en Pasen.

De namen, telefoonnummers en e-mailadressen van de leden van de ouderraad staan op onze website.

De leerlingenraad

Mikado heeft een leerlingenraad SO en een leerlingenraad VSO die één keer per zes weken met de teamleider vergadert. Dit overleg gaat over alles op school wat de leerlingen bezighoudt.

Soms bespreekt de leerlingenraad ook zaken die in de MR of de oudervereniging zijn besproken.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs; altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

De teamleider neemt de suggesties en ideeën vanuit de leerlingenraad mee in het management-overleg.

De leerlingen in de leerlingenraad leren:

- meedenken over zaken die hun aangaan en een standpunt in te nemen,
- verder te zien dan alleen hun eigen belangen. Ze vertegenwoordigen ook de leerlingen die fysiek of verbaal minder sterk zijn dan zij,
- luisteren en samenwerken naar elkaar.

Medezeggenschap bij Onderwijsgroep Punt Speciaal

Iedere school heeft een eigen medezeggenschapsraad (MR). Daarnaast bestaat er ook een Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) binnen Onderwijsgroep Punt Speciaal waarin zowel ouders als personeel van de andere scholen (Maartenschool, Werkenrode en Partner Passend Onderwijs) zijn vertegenwoordigd. Zij komen een aantal keer per jaar samen.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

protocollen en afspraken

Leerplichtwet

Verzuim

Bij een ziekmelding hoort ook altijd een betermelding. Als uw kind afwezig is zonder dat wij iets gehoord hebben, nemen wij contact met u op. Merken wij dat uw kind ongeoorloofd afwezig is, dan zijn wij verplicht de leerplichtambtenaar van uw gemeente in te schakelen.

Verlof

Buiten de schoolvakanties is het niet mogelijk dat een leerling met vakantie gaat. Er kunnen bijzondere omstandigheden zijn waarbij wij incidenteel verlof kunnen verlenen. Een verzoek daarvoor moet u op tijd en schriftelijk indienen bij de directie. Kort verlof voor artsbezoek overlegt u met de groepsleerkracht of teamleider.

Langdurig zieke leerlingen

Leerlingen die door ziekte niet naar school kunnen komen begeleiden wij bij hun onderwijsprogramma elders. Dat kan in samenwerking met de Educatieve Voorziening van het ziekenhuis of met onze collega's van Partner Passend Onderwijs.

Dossier beleid (privacy)

Onderwijscentrum Zuid Gelderland heeft een privacyreglement opgesteld met als uitgangspunt de Wet op de Persoonsbescherming, dat al onze medewerkers naleven. De hoofdlijnen uit het privacyreglement zijn opgenomen in onze gedragscode. Bij plaatsing van de leerling vragen we ouders eenmalig om toestemming te geven voor het publiceren van foto's, film- of videomateriaal in bladen of op de website én voor het inzien van het leerlingdossier door medewerkers. De machtiging kan te allen tijde door ouders ingetrokken worden.

Social media, internetgebruik en mobiele telefoons

Wij als medewerkers van SO/VSO Mikado (Punt Speciaal) willen dat onze leerlingen leren in schriftelijke en digitale bronnen informatie te zoeken, te ordenen en te beoordelen op waarde voor zichzelf en anderen. Het gebruik van het internet, e-mail en mobiele telefoons als informatie- en communicatiemiddel is een vaardigheid die leerlingen onder de knie moeten krijgen.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

Deze middelen horen bij de huidige maatschappij. Net als in de maatschappij moeten leerlingen leren wat goed is en wat niet goed is, wat kan en wat niet kan. Daarbij zijn deze middelen bij uitstek geschikt voor de communicatie van onze leerlingen onderling, wat wij graag willen stimuleren.

Leerlingen worden tijdens lessen gewezen op omgangsvormen in en met het gebruik van deze informatie- en communicatiemiddelen. Wij willen onverantwoord gedrag en/of gebruik zoveel mogelijk voorkomen zonder leerlingen alle verantwoordelijkheid uit handen te nemen.

De school zal leerlingen aanspreken op ongewenst gedrag op social media, internet en met mobiele telefoon. Hierbij wordt in het bijzonder gedacht aan illegale toepassingen van bestanden, godslasterlijke, beledigende, aanstootgevende, gewelddadige, racistische, discriminerende, intimiderende, pornografische en /of andere toepassingen die strijdig zijn met de wet of als onethisch te karakteriseren zijn.

Internet

- Leerlingen gebruiken na overleg met de leerkracht het internet om onderwijs gerelateerde zaken op te zoeken en te benutten.
- Leerlingen lichten een medewerker in als ze (per ongeluk) informatie tegenkomen waardoor ze zich niet prettig voelen of waarvan ze weten dat dat niet hoort.

Mobiele telefoon

- Mobiele telefoons mogen tijdens pauze momenten gebruikt worden.
- Tijdens lesmomenten mogen mobiele telefoons alléén gebruikt/ingezet worden met toestemming van de leerkracht.
- Dit geldt ook tijdens schoolactiviteiten die elders plaatsvinden, bijvoorbeeld stage.
- I.v.m. de wet op de privacy is het maken van opnamen (geluid, video, foto's en dergelijke) zowel in en om de school als tijdens schoolactiviteiten alléén toegestaan in overleg met de leerkracht.

Social media

- We stimuleren dat leerlingen zich gedragen op social media, zoals ze zich in het dagelijks leven ook opstellen.

Van iedereen wordt verwacht dat zij zich houden aan deze afspraken en regels. Leerlingen worden gewezen op het juiste gebruik van internet, mobiele telefoon en social media en de mogelijke gevolgen van verkeerd gebruik. Hierbij is een belangrijke taak weggelegd voor ons personeel dat de mogelijkheden en gevaren bespreekbaar maakt.

In geval van ernstige schending van de afspraken en regels zal de directie gepaste maatregelen nemen.

Fysieke agressie en het hanteren

Onze doelgroep is heel divers. Veel van onze leerlingen communiceren behalve met taal ook met hun lichaam. Soms vinden frustratie, onzekerheid en boosheid bij leerlingen een uitlaatklep in fysieke agressie. Het komt voor dat de enige oplossing is de leerling letterlijk uit de situatie halen. Al onze medewerkers die wat dit betreft in risicogroepen werken hebben een training gevolgd waarin ze geleerd hebben op een veilige en respectvolle wijze in te grijpen.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

Strafbare feiten

Als we zien dat sprake is van strafbare feiten schakelt Mikado altijd de contactpersoon van de politie in. Indien nodig doet onze school en/of de betrokken medewerker aangifte. Hierna zal strafvervolgning in gang gezet worden. Als een leerling slachtoffer is van strafbare feiten waarbij een medeleerling de veroorzaker is, ondersteunen wij het slachtoffer bij het doen van aangifte.

Schorsing en/of verwijdering

Schorsen

Wanneer een leerling de schoolregels niet naleeft bespreken we dit met de leerling en zijn ouders, en nemen we eventueel vrijheid beperkende maatregelen. Als sprake is van ernstig ongewenst gedrag kunnen we overgaan tot schorsing van de leerling. Gelukkig hebben we hiermee zeer zelden te maken. De directie neemt onder eindverantwoordelijkheid van het bestuur een besluit tot schorsing voor een bepaalde periode en bespreekt dit met de leerling en zijn ouders. De schorsing wordt aan ouders en leerling schriftelijk bevestigd en in kopie gestuurd aan het bevoegd gezag, de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie.

Verwijderen

Als het schorsen niet het gewenste effect heeft kan verwijderen van school een vervolgstap zijn. Redenen om een leerling van school te verwijderen kunnen zijn: ernstig pestgedrag, chantage, bedreiging, beschadiging of diefstal van eigendommen en fysiek geweld. De schooldirectie adviseert het bevoegd gezag om een leerling te verwijderen, nadat daarover met ouders en leerling is gesproken. Het advies is voorzien van deugdelijke motivering op grond van wat zich heeft voorgedaan. De leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie worden op de hoogte gesteld.

Na verwijdering is de school verplicht minimaal acht weken lang een school te zoeken die het kind weer wil toelaten (inspanningsverplichting). Omdat het kind leerplichtig is, mag de school een leerling pas definitief van school sturen als een nieuwe school is gevonden. Als het aantoonbaar na acht weken niet is gelukt een nieuwe school te vinden, mag de school de leerling verwijderen. Omdat het kind leerplichtig is, zijn ouders nu zelf verantwoordelijk voor het vinden van een andere school. De leerplichtambtenaar van de woongemeente van het kind controleert of ouders het kind ook daadwerkelijk inschrijven op een andere school.

Zowel bij schorsen als verwijderen kunnen ouders bezwaar maken. Hiervoor is een bezwaarprocedure opgesteld. Bovenstaande is gebaseerd op het 'Protocol schorsing en verwijdering van leerling' van de Algemene Vereniging Schoolleiders in het basis- en speciaal onderwijs www.avv.nl.

Vertrouwenspersoon en klachtenprocedure

Wat kunt u doen als u het ergens niet mee eens bent? We doen ons uiterste best ervoor te zorgen dat alles met uw kind in en om de school goed verloopt. Toch kan het gebeuren dat u het ergens niet mee eens bent, of dat u problemen hebt met een van onze medewerkers.

Wat kunt u dan doen:

- Contact opnemen met de betrokken persoon.
- Als u er niet samen uitkomt, kunt u contact opnemen met de teamleider/directeur. Teamleider/directeur probeert om samen met betrokkenen tot een oplossing te komen.

Maar de klacht is nog steeds niet opgelost, wat nu?

- Op school is Mariet Cremers, de intern begeleider van het VSO, de vertrouwenspersoon voor klachten. Zij bekijkt of bemiddeling in de kwestie mogelijk is. Als dat niet het geval blijkt, kan

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

zij u begeleiden bij een verdere procedure richting de onafhankelijke externe klachtencommissie.

Arbo-, veiligheidsbeleid en bedrijfshulpverlening

Een veilige omgeving is een uitdagende plek om te leren en om te werken. We vinden een veilige school voor uw kind en een veilige werkplek voor medewerkers belangrijk.

Mikado besteedt aandacht aan uitvoering van het arbobeleid en de veiligheid in het gebouw. Regelmatig controleren wij op veiligheid van materialen en van het gebouw. Onze bedrijfshulpverleners en preventiemedewerker houden zich bezig met de veiligheid en zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het calamiteitenplan. Hierin staat beschreven hoe te handelen in bijzonder gevaarlijke situaties, bijvoorbeeld brand. Eén keer per jaar houden we een ontruimingsoefening. Op belangrijke plaatsen in het gebouw hangen vluchtschema's.

We werken volgens een hygiëneprotocol. Dit protocol geeft richtlijnen voor hygiënisch en zorgvuldig werken om besmetting te voorkomen. Verder geeft het aan hoe te handelen bij voorvallen met besmettingsgevaar. Al onze medewerkers zijn ingeënt tegen hepatitis-b.

Met deze en andere maatregelen zoals onze aanpak van sociale veiligheid waaronder conflict-hantering, omgaan met agressie en vernielingen, omgaan met pesten en discriminatie, het werken volgens de gedragscode en het beschikbaar zijn van een vertrouwenspersoon, bevorderen we de veiligheid op school. Alle zaken rondom veiligheid zijn gebundeld in het Arbobeleidsplan van Onderwijscentrum Zuid Gelderland.

(Digitaal) pesten

Binnen school besteden wij regelmatig aandacht aan het voorkomen van pesten. Dit doen we door het geven van voorlichting in de lessen maar ook door leren in de praktijk. Wanneer er incidenten rondom pesten zijn, voeren we gesprekken met betrokken leerlingen en eventueel ook met hun ouders. Daarnaast wordt het incident gemeld bij de contactpersoon (Mariet Cremers, zie klachtenregeling).

De laatste jaren is het digitaal pesten in opkomst. Ook hier besteden we aandacht aan en hierbij is de waakzaamheid van ouders minstens zo belangrijk. Wij vinden het van belang altijd op de hoogte te worden gebracht van pestincidenten, zodat wij hier adequaat op kunnen reageren.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs; altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

ons onderwijs; altijd in ontwikkeling

Om u een indruk te geven waarmee wij het afgelopen schooljaar bezig zijn geweest en waar we in het komend jaar mee aan de slag gaan, vermelden we hieronder in het kort, een aantal onderwerpen uit het SO en VSO.

- Vormgeven van cultuurvisie en zorgen voor een doorlopende culturele lijn van SO naar VSO: We hebben een beleidsplan en visie op cultuur ontwikkeld. De competenties van leerkrachten worden op een hoger niveau getild zodat leerlingen kwalitatief beter en meer cultuuronderwijs krijgen.
- Oplossingsgericht werken: 'Het is een grondhouding, een andere manier van kijken naar en denken over mensen. Het gaat uit van geloof in eigen en andermans kunnen. De drie basisbehoeften: Relatie (gezien en gehoord worden) Competentie (vertrouwen in eigen kunnen) en Autonomie (zelfstandigheid) staan centraal.
- Nieuwe methode seksuele vorming en invoering vlaggensysteem: Binnen het SO wordt de leerlijn seksuele vorming ingevoerd. Daarnaast wordt binnen ons onderwijsteam het vlaggensysteem geïmplementeerd. Dit is een methode om seksueel gezond én seksueel grensoverschrijdend gedrag van kinderen en jongeren te duiden en bij te sturen.
- Samenwerking met gemeenten, zorgaanbieders, ouders, ondernemers, regulier onderwijs:
 - Project Bergen en eventueel uitrol naar andere gemeentes
 - IKC (Integraal Kindcentrum Centrum)
 - Samenwerking met Praktijk Onderwijs

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

praktische zaken

Schooltijden

maandag: 8.45 – 15.00 uur
dinsdag: 8.45 – 15.00 uur
woensdag: 8.45 – 12.30 uur
donderdag: 8.45 – 15.00 uur
vrijdag: 8.45 – 12.30 uur (SO) en tot 15.00 uur (VSO)

School begint om 8.45 uur. Vanaf 8.30 uur zijn onze leerlingen welkom. Ze kunnen dan naar hun eigen klas. Er is surveillance op het schoolplein en er staat een teamlid bij de poort.

Afwezigheid, zieke leerlingen

Als uw kind ziek is of om een andere reden niet naar school kan, kunt u dit tussen 8.00 en 8.30 uur telefonisch doorgeven.

Medicatie

Sommige van onze leerlingen gebruiken medicijnen tijdens schooluren. Om deze zorg als school op een verantwoorde manier te kunnen verlenen maken wij met ouders afspraken over het meegeven van medicijnen, het opbergen daarvan op school en het toedienen van de medicijnen. Mikado heeft hiervoor een medicatieprotocol dat u kunt inzien.

Verjaardagen

Als leerlingen jarig zijn, is het natuurlijk feest en mogen zij hun groepsgenoten trakteren. Wij vragen u de traktaties eenvoudig te houden en geen snoep uit te laten delen. Maak op tijd een afspraak met de leerkracht over de datum en het tijdstip waarop uw kind zijn verjaardag op school viert. Als u en uw kind het leuk vinden kunt u daarbij aanwezig zijn.

Overblijven

Alle leerlingen blijven over op school. Onze medewerkers houden daarbij het toezicht.

Gymnastiekkleding

Tijdens gymles is het dragen van gymkleding verplicht. De leerlingen dragen een t-shirt, sportbroek of gypak en gym schoenen. Sommige groepen douchen na het gymmen. Leerlingen nemen zelf een handdoek en toiletpullen mee.

Kluisjes

VSO leerlingen kunnen een kluisje huren waarin zij hun persoonlijke spullen, bijvoorbeeld mobiele telefoon kunnen opbergen.

Hoofdluis

Na iedere vakantie houden we op Mikado een luizencontrole. Dit gebeurt op een deskundige manier. Als bij uw kind luizen worden aangetroffen, geeft de groepsleerkracht van uw kind dit aan u door zodat u zelf stappen kunt ondernemen om de luizen te bestrijden.

Buitenschoolse activiteiten

Buitenschoolse activiteiten zijn behalve een leuke vrije tijdsbesteding ook goed voor de ontwikkeling van onze leerlingen.

Special Heroes is een sport & cultuur stimuleringsproject voor leerlingen in het SO en VSO. Het is een project dat zoveel mogelijk leerlingen met een beperking in de leeftijd van 4 tot 20 jaar wil laten ervaren hoe leuk sport en culturele activiteiten kunnen zijn. Het sport/cultuurgedrag en

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

de wensen op dat gebied worden in beeld gebracht en de leerlingen krijgen de kans om kennis te maken met verschillende sport en culturele activiteiten, zoals bijvoorbeeld judo, freerunnen, boetseren en theater. Eerst via clinics tijdens de reguliere lessen, vervolgens via naschools aanbod binnen een school en uiteindelijk wordt geprobeerd de leerling toe te leiden naar sporten bij een passende vereniging.

Het afgelopen jaar is er een slag gemaakt om naschools sporten een periode van een aantal weken door diverse sportverenigingen in de gymzaal van onze school te laten uitvoeren. Zo is er voetbal, hockey, basketbal, zumba en judo geweest en staan er voor komend schooljaar ook weer een aantal sporten op de planning. Ook worden de leerlingen uitgenodigd om buiten schooltijd kennis te maken met de sportvereniging en/of om mee te doen met lokale sport en culturele evenementen. Als de leerlingen enthousiast zijn, kunnen ze lid worden bij de desbetreffende sportvereniging of culturele instantie.

Tenslotte kunnen onze leerlingen meedoen met de naschoolse sport en cultuuractiviteiten vanuit "Doe je mee met Sjors", waar ook kinderen van de verschillende basisscholen in Gennep en omliggende dorpen aan deelnemen.

Zo ontstaan er voor onze leerlingen ook mogelijkheden om in hun vrije tijd bij een vereniging te kunnen sporten of aan een culturele activiteit deel te nemen. Onze vakleerkracht bewegingsonderwijs organiseert de uitvoering van de verschillende projecten.

Sponsoring en schenkingen

Bedrijven, instellingen en particulieren zien in het sponsoren van scholen mogelijkheden om de aandacht op zich te vestigen. Zolang er geen belangen worden geschaad of ongewenste tegenprestaties gevraagd worden staat Mikado open voor sponsoring en schenkingen. Onderwijsgroep Punt Speciaal heeft op basis van het landelijk convenant 'Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring' een notitie geschreven met afspraken over waar wij als stichting en als school aan willen meewerken.

Taxivervoer

Het leerlingenvervoer van en naar school is de verantwoordelijkheid van de gemeente waarin uw kind staat ingeschreven. Aanvragen voor vervoer of klachten daarover worden afgehandeld door de afdeling onderwijs van die gemeente.

Het taxivervoer is voor onze leerlingen een dagelijks terugkerend gebeuren. We kunnen ons goed voorstellen dat u en uw kind het belangrijk vinden dat het goed verloopt. Aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen als u twijfelt of zich zorgen maakt over de kwaliteit van het vervoer.

Ouderbijdrage

In het onderwijs is het gebruikelijk dat voor voorzieningen en activiteiten, die niet tot het gewone lesprogramma horen en niet bekostigd worden door OCW een bijdrage van de ouders gevraagd wordt. Het gaat om voorzieningen zoals aanvullend materiaal voor themalessen, festiviteiten en culturele excursies. Deze bijdrage is vrijwillig.

Tegemoetkomsten

De TOG en de extra tegemoetkoming TOG zijn verdwenen op 1 januari 2015. In plaats van de TOG en de extra tegemoetkoming TOG hebben ouders met thuiswonende, gehandicapte kinderen vanaf 1 januari 2015 recht op dubbele kinderbijslag.

Alleenverdieners en alleenstaande ouders met thuiswonende gehandicapte kinderen krijgen daarbovenop een extra bedrag aan kinderbijslag.

www.svb.nl en www.rijksoverheid.nl.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs; altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

Vergoedingen hulpmiddelen:

De gemeente vergoedt een aantal hulpmiddelen, zoals een rolstoel, badzitje, badlift, douche-stoel, aangepast autostoeltje, traplift, driewieler, tandem of aangepast fietsstoeltje.

Voor een aanvraag van een van deze hulpmiddelen voor uw kind kunt u contact opnemen met uw gemeente. De aanvraag dient wel onderbouwd te zijn door een ergotherapeut of een fysiotherapeut.

Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong):

De Wajong is bedoeld voor personen die al op jonge leeftijd beperkt zijn door handicap of ziekte. Zij kunnen vanaf hun 18e verjaardag in aanmerking komen voor een Wajong uitkering. Deze uitkering is bedoeld voor personen die geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben. De Wajong wordt uitgevoerd door het UWV.

Verzekeringen

Onze school heeft de volgende verzekeringen afgesloten:

- Een aansprakelijkheidsverzekering voor ons personeel, onze stagiaires en vrijwilligers, en onze leerlingen die stage lopen.
- Een schoolongevallenverzekering voor personeel en leerlingen tijdens de schooluren en evenementen in schoolverband. De verzekering geldt ook bij het van en naar school en stageplaats gaan.

De verzekering dekt niet in alle gevallen de schade. Als er iets beschadigd is en het is niet duidelijk wie daaraan schuldig is. Zorgt u er daarom voor dat u zelf dure spullen van uw kind zoals brillen en hoorapparaten verzekert. Als er iets wordt beschadigd en we weten wie dat deed, kunt u de ouders van de betreffende leerling aansprakelijk stellen.

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

Colofon

Redactie

Jacqueline Engels

Marja Pasman

Jos Kersten

Vormgeving + lay-out

mw:ontwerp, Michel Wolf

adres + route

voorwoord

Mikado

waar wij voor staan

de SO afdeling

de VSO afdeling

contact met ouders

het team

hoe kom je bij ons en
hoe gaat het verder?

de zorg voor leerlingen

medezeggenschap
van Mikado

protocollen en afspraken

ons onderwijs;
altijd in ontwikkeling

praktische zaken

colofon

SO-VSO Mikado maakt deel uit van
Onderwijsgroep Punt Speciaal

Stiemensweg 175
6591 MD Gennep
0485 - 51 11 13
info@mikadoschool.nl
www.mikadoschool.nl

